

Nadstavbový zákon a domobran

Na začátku ledna vláda projednala a doporučila ke schválení tzv. *nadstavbový zákon*, který média podala veřejnosti jako zákaz domobran. To vzbudilo ve střelecké veřejnosti obavy ze zákazu různých typů střeleckých spolků. Co tedy návrh skutečně obsahuje?

Zákon o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky, alias nadstavbový zákon, je předkládán jako poslanecký návrh. Vychází však z vládního návrhu připravovaného Ministerstvem vnitra, který je po dohodě všech parlamentních stran předkládán jako poslanecká iniciativa. Vládní návrh byl déle než rok připravován v rámci expertní skupiny Ministerstva vnitra, jejímž členem jsme byli i my. Po celou dobu jsme vyvíjeli maximální úsilí k tomu, aby zákon neomezil práva bezúhonných držitelů zbraní, ale naopak je podpořil a ochránil. Můžeme potvrdit, že tato snaha byla zřejmá i ze strany Ministerstva vnitra a dalších zúčastněných státních institucí. Potvrzuje to i skutečnost, že pod poslaneckou iniciativou najdete podpisy koaličních i opozičních poslanců. Finální znění tak vzniklo jako politický konsenzus vládního textu a připomínek poslanců napříč politickým spektrem.

Původní zpráva o *zákazu domobran* vznikla zřejmě na základě původního textu, ve kterém bylo jako jeden z rysů zakázané skupiny uvedeno, že *má povahu domobran, milice nebo jiné ozbrojené složky*. Tato formulace bez kontextu mohla vyvolat dojem, že zákaz hrozí například sportovním klubům zabývajícím se brannou střelbou, klubům vojenské historie a podobným spolkům. Není to pravda: další podmínka praví, že sou-

časně musí být účelem skupiny prosazování politických či náboženských cílů, a to prosazování právě pomocí zbraní. Důvodová zpráva pak výslovně uvádí, že *zákaz se nemá vztahovat na myslivost, sportovní střelbu včetně branné střelby, udržování vojenské historie atd.* Můžeme potvrdit, že během jednání expertní skupiny nikdo nenavrhol omezení jakýchkoli legitimních spolků držitelů zbraní, naopak byla ze všech zúčastněných stran (včetně státních institucí) zřejmá snaha najít znění, které by takovému nedorozumění zabránilo.

Poslanci i tak raději v rámci poslanecké iniciativy text *má povahu domobran, milice nebo jiné ozbrojené složky* nahradili textem *má povahu paramilitární ozbrojené složky*, aby se předešlo nedorozuměním. Podle našeho názoru taková definice daleko lépe vystihuje podstatu problému – ozbrojené skupiny s politickými, náboženskými či obdobnými ideologickými cíli, které tyto cíle

chtějí prosazovat skrze použití zbraní. Aby se jednalo o *zakázanou* skupinu, jak ji specifikuje návrh zákona, musí splňovat následující (všechny) tři podmínky: a) musí mít paramilitární charakter, b) musí mít přístup ke zbraním, nebo o něj usilovat, a c) musí chtít prosazovat s pomocí těchto zbraní náboženské, politické nebo obdobné ideologické cíle.

Druhá část zákona pojednává o zavedení systémů střeleckého výcviku. Právě tato část má posloužit jako právní základ pro státní podporu těch střeleckých spolků, které nemají politické, náboženské nebo obdobné cíle, ani tendence je prosazovat zbraněmi, a naopak chtějí přispět k zajištění bezpečnosti společnosti a země.

Jako typický příklad zde můžeme uvést Svaz vojáků v záloze ČR, který také připravuje své členy k podílení se na obraně země – ovšem nikoli formou paramilitárních aktivit, ale přípravou svých členů pro případnou službu v Armádě ČR. Taková občanská aktivita je samozřejmě žádoucí a návrh zákona jí vychází vstříc tím, že vládě ukládá vytvořit programy střelecké přípravy, které by zajistily co nejefektivnější využití tohoto občanského potenciálu. Takovou podporu samozřejmě vnímáme pozitivně, proto jsme i k tvorbě této části maximálně přispěli jak poskytnutím našich odborných znalostí, tak i pomocí se zapojením spolků, kterých by se tato podpora měla týkat. Návrh zákona přitom výslovně uvádí, že účast na programech střelecké přípravy je dobrovolná – jde o státní podporu společensky prospěšných občanských aktivit.

Třetí část zákona se zabývá využitím bezpečnostního potenciálu příslušníků

Z důvodové zprávy:

Ozbrojenou skupinou tak není například myslivecký spolek či sportovní střelecký klub, ačkoli mohou samy se zbraněmi nakládat (jsou-li držiteli zbrojní licence) a prakticky vždy organizují osoby, které jsou oprávněny se zbraněmi nakládat. Ozbrojenou skupinou však není ani např. branný spolek, který organizuje výuku a výcvik ve střelbě fakticky ve formě vojenského výcviku, pokud jeho cílem je toliko zvyšovat znalosti a dovednosti svých členů, a nikoli ozbrojenými prostředky prosazovat svou na určité ideologii založenou společenskou agendu. Stejně tak nelze podle uvedené definice za ozbrojenou skupinu považovat např. airsoftový klub nebo třeba zájmové organizace sdružující držitele zbraní za jinými účely (kupř. podpory práva na vlastnictví, držení a nošení zbraní, za historickými cíli apod.).